

MD-2004, Chisinau, 162 Stefan cel Mare si Sfant Blvd
Tel. +373 22 204 581; cancelaria@maia.gov.md, <https://maia.gov.md/>

24.02.2023 Nr. 05-05/33/631

La nr _____ din _____

Guvernul Republicii Moldova

Prin prezenta, suplimentar scrisorii Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, nr. 05-05/26/492 din 15.02.2023, cu referire la raportul privind realizarea acțiunilor incluse în Planul de acțiuni din *Hotărârea Guvernului nr. 123/2018 cu privire la aprobarea Programului național de protecție integrată a plantelor pentru anii 2018-2027 și a Planului de acțiuni privind implementarea acestuia*, se transmite în anexă demersul Academiei de Științe a Moldovei, în vederea completării raportului menționat supra.

Anexă:

- Demersul Academiei de Științe a Moldovei nr. 73-14/7 din 24.02.2023 – 4 file.

Secretar de stat

Vasile ȘARBAN

**ACADEMIA DE ȘTIINȚE
A MOLDOVEI**

bd. Ștefan cel Mare, 1
MD-2001, Chișinău,
Republica Moldova
tel: (373 22) 27-14-78
Fax: (373 22) 54-28-23
E-mail: consiliu@asm.md

**ACADEMY OF SCIENCES
OF MOLDOVA**

1, Ștefan cel Mare Ave.
MD-2001, Chisinau,
Republic of Moldova
tel: (373 22) 27-14-78
Fax: (373 22) 54-28-23
E-mail: consiliu@asm.md

Nr. 43-14/7 din 24.02.2023
La nr. 05-07/186/3678 din 22.12.2022

Domnului Vasile ȘARBAN,
Secretar de stat,
Ministerul Agriculturii și
Industriei Alimentare al Republicii Moldova

Stimate Domnule Secretar,

Academia de Științe a Moldovei, a examinat solicitarea Dvoastră nr. 05-07/186/3678 din 22.12.2022 cu referire la privind executarea HG nr. 123/2018 cu privire la aprobarea Programului Național de protecție integrată a plantelor pentru anii 2018-2027 și a Planului de acțiuni privind implementarea acestuia și Vă comunicăm următoarele.

<p>2.1. Promovarea utilizării produselor de uz fitosanitar din grupele a III-a și a IV-a de toxicitate (moderat și puțin toxice)</p>	<p>Au fost reomologate 4 preparate biologice:</p> <ul style="list-style-type: none">• Virin-HS-p - insecticid baculoviral în formă de pastă la tomate, alte culturi legumicole, sfecla de zahăr;• Trichodermin SC - fungicid micotic la culturi legumicole, și vița-de-vie;• Gliocladin SC - fungicid micotic pentru protecția soiei și viței-de-vie.• Paurin – bactericid pentru protecția culturilor pomicole și viței-de-vie în combaterea cancerului bacterian, <p>care extind spectrul mijloacelor ecologic inofensive de protecție a plantelor și îmbunătățesc considerabil capacitățile inovatoare și transferul inovațiilor pe piață, ceea ce consolidează competitivitatea companiilor acreditate, sau aflate la faza de tranziție spre agricultura ecologică, la obținerea și procesarea produselor ecologice și va mări numărul companiilor implicate în exportul produselor ecologice și spori capacitățile de dezvoltare și asimilare a inovațiilor.</p> <p>Au fost testate 7 produse de uz fitosanitar din grupele a III-a și a IV-a și propuse pentru omologare.</p> <p>Au fost organizate seminare de promovare a mijloacelor ecologic inofensive de uz fitosanitar:</p> <ul style="list-style-type: none">• Seminare anuale cu Federația Națională a Fermierilor și producătorii agricoli la tema aplicării mijloacelor biologice pentru protecția plantelor în agricultura convențională și ecologică;
--	---

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI INDUSTRIEI
ALIMENTARE AL REPUBLICII MOLDOVA
Intrare Nr. 1164
24.02.2023

	<ul style="list-style-type: none"> • Utilizarea capcanelor feromonale în protecția culturilor multianuale; • Seminar Agricultură ecologică și efectul schimbărilor climatice 27 aprilie 2022; • Organizarea Webinarului de lansare a Proiectului bilateral Moldo-Belarus 2022-2023 și Proiectului de transfer tehnologic 2022, 26 ianuarie 2022; <p>Colaboratorii au participat la seminare și conferințe</p> <ul style="list-style-type: none"> • Seminarul de lucru “Revizuirea și actualizarea Planului național de implementare pentru Republica Moldova în temeiul Convenției de la Stockholm privind poluanții organici persistenți”, organizat de către Ministerul Mediului, 26 ianuarie 2022. • Seminarul Științific dedicat Zilei Internaționale pentru Reducerea Riscului Dezastrelor Naturale. Institutul de Ecologie și Geografie. 13.10.2022. • Seminarul Schimbările climatice înmulțesc paraziții” https://primul.md/schimbarile-climatice-inmultesc-parazitii • Conferința AgTech innovation. Lab. Shaping the Future of Food and Agriculture. UTM, Tekwiil, Chișinău 5.05.2022. Interviu pe platforma facebook https://www.youtube.com/watch?v=AdWzjTf7uW0. • Participarea la organizarea și lucrările Simpozionul tehnico-științific Internațional consacrat aniversării a 30 ani de la fondarea Întreprinderii municipale „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”. <p>Lansarea monografiei Leonid Voloșciuc „Agricultura ecologică: aspecte teoretice și valențe practice”.</p> <p>Articol în revista “Flacăra”, nr 40 din 04 noiembrie 2022. Unul dintre noi, destin onorabil.</p> <p>Revista “Literatura și Arta”, nr.45 din 17 noiembrie 2022. Interviu cu dr.hab. Leonid Voloșciuc.</p>
2.5.Elaborarea ghidurilor practice privind aplicarea trichogramei și a capcanelor feromonale.	<ul style="list-style-type: none"> • Participarea la activitățile în cadrul proiectului bilateral moldo-belarus “Metode de aplicare complexă a derivaților acidului <i>para</i>-aminobenzoic și microorganismelor entomopatogene în controlul organismelor dăunătoare la culturile pomicele și legumicole Au fost elaborate 4 pliante pentru fermieri despre utilizarea capcanelor feromonale în pomicultură și viticultură”. Cifrul 22.80013.5107.3BL. • Au fost elaborate schema cinematică a dispozitivului de dozare și distribuie a materialului biologic și modelul experimental al dispozitivului de dozare și distribuie la lansarea agenților biologici (<i>Trichogramma</i>). • Au fost prezentate recomandări în cadrul proiectelor de transfer tehnologic: „Sinteza componentelor minori ai feromonilor și elaborarea tehnologiei de producere a capcanelor feromonale performante pentru monitorizarea dăunătorilor principali al culturilor multianuale cu cifrul 20.80015.5107.241T. și “Soluții intelectuale și biotehnologii pentru dezvoltarea durabilă a spațiilor verzi în mediul urban”. Cifrul 22.80015.7007.26 IT.

<p>2.7. Informarea producătorilor agricoli despre particularitățile aplicării mijloacelor biologice de protecție a plantelor</p>	<p>Diseminarea rezultatelor în domeniul aplicării mijloacelor biologice de protecție a plantelor :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Participarea la 4 emisiunea “Țara de la țară” la Radio Moldova 1. Subiectul abordat: Particularitățile stării fitosanitare a culturilor agricole; Implementarea mijloacelor microbiologice de protecție a plantelor în agricultura ecologică. • A fost elaborată Specificația Tehnologică “Producerea capcanelor feromonale pentru dăunătorii viermele mărului și molia strugurilor” • A fost elaborat și printat catalogul producției ecologice în comun cu compania Mezhtrans-Moldova SRL • Informarea producătorilor agricoli despre particularitățile aplicării mijloacelor biologice de protecție a plantelor a fost executată prin participarea în proiectul din sfera științei și inovării. Soluții intelectuale și biotehnologii pentru dezvoltarea durabilă a spațiilor verzi în mediul urban (Cifrul 20.80015.5107.24IT). • Conferința științifică națională cu participare internațională „Știința în Nordul Republicii Moldova: realizări, probleme, perspective”, Bălți 20-21 mai, 2022. ○ O evaluare la TV ”PRIMUL ÎN MOLDOVA” - Schimbările climatice înmulțesc paraziții (https://primul.md/?s=clima); • O evaluare la TV8 – „BULETINUL DE ȘTIRI” din 13.10.2022
<p>3.1. Cercetări științifice în vederea ameliorării soiurilor/hibridilor cu rezistență la organisme dăunătoare</p>	<p>Se efectuează cercetări privind identificarea și ameliorarea soiurilor cu rezistență la 4 boli. A fost evaluat riscul fitosanitar și elaborate măsurile de combatere a organismelor dăunătoare de carantină <i>Tuta absoluta</i> și <i>Diabrotica virgifera</i>.</p> <p>A fost evaluată eficacitatea a 4 preparate bioraționale de combatere a agenților patogeni ai bolilor și dăunătorilor la vița de vie și la castraveți.</p>
<p>3.2. Promovarea omologării soiurilor și hibridilor rezistenți la secetă și organisme dăunătoare</p>	<p>A fost organizat Simpozionul științific internațional „Biotehnologii avansate – realizări și perspective”, Ediția. VI-a. 3-4 octombrie 2022., Republica Moldova, Chișinău, la care au fost promovate soiuri și hibridi rezistenți la secetă, boli și dăunători/</p>
<p>3.3. Promovarea utilizării soiurilor și hibridilor rezistenți la secetă, boli și dăunători</p>	<p>Promovarea utilizării soiurilor și hibridilor rezistenți la secetă, boli și dăunători a fost confirmată prin</p> <ul style="list-style-type: none"> • Participarea la ediția a IX-a a evenimentului “Noaptea Cercetătorilor Europeni” organizată pe 30 septembrie în parcul UTM din sectorul Râșcani al or. Chișinău. • Participarea la seminarul desfășurat în cadrul proiectului „Green SCI – Știința verde pentru o societate sănătoasă”, program al Uniunii Europene pentru cercetare și inovare Orizont Europa.
<p>7.1. Școlarizarea formatorilor și producătorilor</p>	<p>Pregătirea cadrelor de înaltă calificare, avizarea rapoartelor, participarea în procesele educaționale a fost confirmată prin pregătirea, citirea a 3 cursuri pentru studenții (licență, masteranzi și doctoranzi) Universității de Stat din</p>

<p>agricoli în domeniul protecției integrate a plantelor prin intermediul școlilor de câmp pentru fermieri.</p>	<p>Moldova, pregătirea unui grant pentru activitățile doctorale, precum și coordonarea activității a 4 doctoranzi.</p> <p>Au fost încheiate contracte științifico-practice în domeniul protecției integrate a plantelor cu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Combinatul de vinuri «Cricova» S.A., • Dron Agro Assist SRL, • Chim-Plant SRL • Institutul Științifico-Practic de Horticultură și Tehnologii Alimentare • " Spații Verzi " din municipiul Chișinău.
<p>9.3. Organizarea instruirii producătorilor agricoli privind implementarea bunelor practici agricole, Global GAP, ISO, HACCP, altele.</p>	<p>Organizarea instruirii a fost efectuată prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Participare la expoziția de tehnică agricolă or. Stauceni, 24-25 septembrie 2022. • Raport la Seminarul "Chimia în serviciul societății": • Instruirea „Creșterea capacității Organizațiilor nonguvernamentale de mediu din Moldova în utilizarea datelor și informațiilor Sistemul 15 Informațional „Registrul național al emisiilor și al transferului de poluanți” (SI RETP)”, la data de 22 februarie 2022 • Webinarul „Provocările și oportunitățile carierei științifice” organizat la 16 iunie 2022. • Participare cu rapoarte la un seminar organizat de MAIA și 4 seminare de Federația fermierilor și producătorii agricoli din diferite localități.

Vicepreședinte a AȘM

 acad. Boris Gaina